

[Morten Lange.]

Om de 4 mill. kr. vil vise sig at være en passende sum, er der ærlig talt ingen af os der ved, og jeg skal ikke gøre mig klogere end den højtærede minister på dette punkt. Der er formodentlig ingen af os, der præcis ved, hvor stort et rimeligt behov her efter trangskriteriet kan opgøres til, men de 4 mill. kr. betyder, at forsøgsordningen kan føres ud i livet, og det vil så vise sig, hvor stort behovet er, hvorefter vi kan vende tilbage til sagen. Jeg er enig i dette ændringsforslag, og jeg er også enig i det synspunkt, at der skal lægges et trangskriterium til grund; det skal ikke bare være en supplerende af eventuelt for lave lønninger. Der er i øvrigt en hel del at gøre på dette område, for vi har under udvalgsarbejdet konstateret, at der findes en hel del fag, hvis lærlingelønninger er ganske overordentlig ringe, ja, uforsvarligt ringe. De virker nærmest, som om man ville afskrække folk fra at blive lærlinge i en række fag, og det må man se at få bragt til ophør. Men det skal ske over andre love end loven om ungdommens uddannelsesfond.

Allermest vigtigt eller i hvert fald af overordentlig stor vigtighed er det, at vi i loven får indføjet en paragraf, hvoraf det fremgår, at tallene for støtte skal revideres i forhold til studentertal og pristal i 1965-66. Hvis folketinget havde været klogt nok til i 1961 at tænke på en sådan bestemmelse, havde hele denne debat plus mit ændringsforslag under nr. 1 været ganske unødvendige. Så havde vi sparet tid, og de studerende havde haft væsentligt bedre kår i det sidste par år. Nu har vi altså fået en sådan bestemmelse ind for 1965-66; den gør det muligt for stipendienævnene at arbejde efter nogenlunde ensartede kriterier, og de studerende ved, hvad de har at rette sig efter. Det er særdeles væsentligt.

Det meste af diskussionen i udvalget har naturligvis gået på det overordentlig vanskelige spørgsmål om fastlæggelsen af uddelingskriterierne. Det har vist sig, at man i gymnasierne i hovedsagen har valgt at følge en meget snæver afgrænsning efter forældrenes indtægt, og det kan næppe være anderledes. Men det har vel nok påvirket de ærede udvalgsmedlemmer ganske betydeligt, at man har konstateret, at indtægtsgrænserne for forældre, der kunne få støtte,

har ligget nede på skattepligtige indtægter på 12.000-14.000 kr., unægtelig en overordentlig lav grænse. Jeg håber, at de 7 mill. kr., vi nu når op på, vil få denne grænse noget i vejret, men jeg er sikker på, at det stadig væk bliver en meget lav grænse. Det er en sag, vi i fremtiden må se nærmere på. For de studerende ved de højere læreanstalter er det utvivlsomt, at indtægten for forældrenes vedkommende som fordelingskriterium har været lidt mindre udpræget, men det er naturligvis stadig væk et hovedkriterium, og indtil vi får tilstrækkelige midler i fonden, er jeg af den opfattelse, at det skal være et hovedkriterium. Det er det vigtigste af de kriterier, der kan lægges til grund, og det må naturligvis fastholdes fremover. Men selvfølgelig er det helt klart, at hvis der er studerende i en høj alder — 28 til 30 år eller mere — så må disse mennesker i lidt mindre grad sorteres efter deres forældres indtægt. Jeg tror, at den formulering, betænkningen her har fået, er rimelig, og jeg håber, at den vil fremme en smidiggørelse af tildelingen under ungdommens uddannelsesfond.

Jeg ser frem til en revision af loven i 1966-67; jeg forudser, at den bliver dyr, og jeg håber, at udvalgsbehandlingen har fået det høje folketing til at indstille sig på, at denne revision bliver en dyr forestilling. Vi kan ikke forsvare at svække vor højere uddannelse ved at spare på udgifterne, således at de, der skal have den, ikke har råd til at underkaste sig den.

Jeg vil slutte med trods de lidt harske bemærkninger, jeg kom med til indledning, at sige, at der trods alt er betydelig grund til at takke den højtærede undervisningsminister for, at han har taget initiativet til denne revision, som trods alt har bragt os et stykke frem, og vi er kommet yderligere fremad, siden lovforslaget blev fremsat; adskillige af ændringsforslagene er efter min opfattelse af betydelig værdi.

Birthe Wetlesen: Må jeg endnu en gang fastslå, at de uafhængige erkender behovet for en ungdommens uddannelsesfond, der sikrer, at egnede unge kan få økonomisk støtte til en videregående uddannelse, der svarer til deres evner, men vi finder, at fondens midler i overvejende grad bør